

Hoe sluit je aan? Deelnemen als stad of gemeente.

Vandaag nog geen instap mogelijk? Blijf in de buurt van Lokaal Signaal.

Lokaal Signaal is in volle ontwikkeling. Samen met **negen partnergemeenten** bouwen we aan een digitale tool én proces waarmee signalen van eerstelijnsmedewerkers en sociale organisaties rechtstreeks doorstromen naar beleidsacties. Dankzij de voorzetting van het VLAIO-dossier zetten we **begin september 2025** de eerste stap naar het volledige geïntegreerde gebruik van de vernieuwde signalenaanpak, gedragen door het terrein.

Spijtig genoeg kan niet elke stad of gemeente vandaag al instappen. Maar we bouwen ondertussen wel aan kansen en een nieuw traject om vanaf **juni 2026** meer ruimte te hebben voor nieuwe aansluitingen.

Met dit nieuwe traject willen we Lokaal Signaal uitbreiden naar meer steden en gemeenten, mét:

- een gebruiksklare, doorontwikkelde digitale tool;
- begeleiding bij boarding en samenwerking met lokale partners;
- toegang tot methodieken, vorming en een lerend netwerk;
- en ondersteuning vanuit VVSG.

Door nu al je interesse te tonen, blijf je betrokken bij de evolutie en zorgen we samen voor een vlotte aansluiting zodra Lokaal Signaal uitbreiding mogelijk ziet.

Wil je als stad/gemeente mee zijn van zodra de poort opent? Laat het weten. Zo houden we je op de hoogte en kunnen we samen nadenken over een warm en krachtig onthaal in 2026.

Hoe ziet het boardingtraject van morgen eruit?

Hieronder ontdek je het basistraject voor volledige deelname. Zo krijg je zicht op wat je mag verwachten, welke stappen je doorloopt en hoe je jouw organisatie goed voorbereidt op een duurzame samenwerking.

Tip: voor de eerste twee fasen – je laten informeren en inspireren en werken aan een beleidsmatige aanpak – kan je nu al stappen zetten.

1. Laat je informeren en inspireren als stad of gemeente

Wil je weten wat Lokaal Signaal precies is en wat het voor jouw gemeente kan betekenen?

- Neem deel aan een infosessie of vraag een demo aan. Lokaal Signaal komt bij je langs of nodigd je als geïnteresseerd bestuur uit op regionale infodagen.
- Ontdek inspirerende voorbeelden van collega-besturen via het lerend netwerk.
- Neem gerust contact op met een deelnemende gemeente of met VVSG voor een verkennend gesprek.

2. Zorg voor beleidsmatig draagvlak

Lokaal Signaal werkt het best als het ingebed zit in je beleid.

- Bespreek de meerwaarde met schepenen en het managementteam. Maak het doel, de tool en signalenproces, de

rollen en de samenwerkingsmogelijkheden transparant. Lokaal Signaal kan je hierin inhoudelijk bijstaan.

- Link het initiatief aan je meerjarenplan of beleidsdoelstellingen (bv. armoedebeleid, integrale veiligheid, welzijn).
- Formuleer een duidelijk engagement vanuit het bestuur.

3. Organiseer je intern, eens je de goedkeuring van het bestuur in orde is.

Om vlot te starten, is een goede rolverdeling cruciaal.

- Duid een hoofdsignaalverwerker aan die het proces coördineert.
- Stel een team samen van collega-signaalverwerkers uit verschillende diensten (bv. jeugd, OCMW, onderwijs).
- Voorzie tijd en mandaat voor deze medewerkers om zich de tool en proces eigen te maken.

4. Betrek je lokale netwerk

Lokaal Signaal is er ook voor sociale organisaties die dagelijks op het terrein staan.

- Breng in kaart wie op je grondgebied actief is als eerstelijnspartner. Gebruik hierbij methodieken als de arena-analyse of stakeholder mapping. Lokaal Signaal kan je hierin ondersteunen.
- Ga in gesprek met hen over mogelijke samenwerking.
- Nodig hen uit voor overleg en maak transparante afspraken over rollen en verwachtingen.

5. Maak de tool startklaar

Om vlot te kunnen werken, is ook een technische en juridische voorbereiding nodig.

- Bepaal wie een gebruikersaccount krijgt binnen je bestuur. Neem tijd voor gebruik van de beveiligde login procedure voor signaalverwerkers en de eerste boarding van signaalgevers. Zet bv. een kleine testsetting op in het eigen bestuur.
- Stel een samenwerkingsovereenkomst en privacyverklaring op. Lokaal Signaal voorziet templates die na lokale aanpassing en goedkeuring van de DPO kunnen worden ingezet.
- Publiceer deze documenten op je lokale Lokaal Signaal-webpagina.
- Laat je eigen medewerkers van het lokale bestuur al eens kennismaken met de tool.

6. Geef het startschot

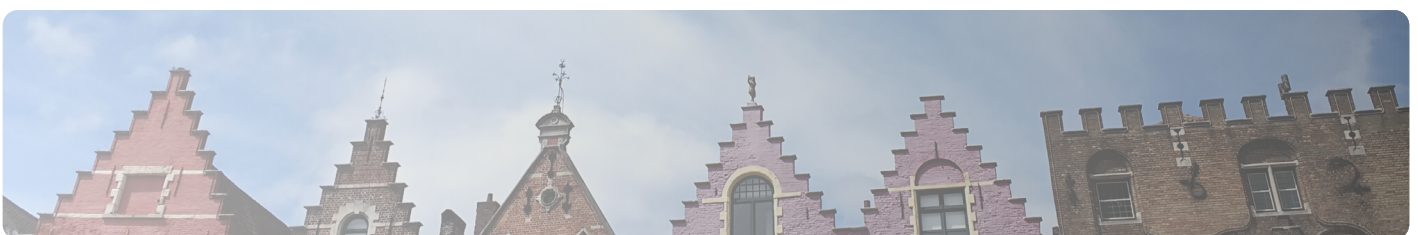
Een gezamenlijk startmoment zorgt voor herkenbaarheid en energie.

- Organiseer een lankeringsmoment met alle betrokkenen. Lokaal Signaal zal ondersteuning bieden via formats die je kan toepassen.
- Deel eerste signalen, benoem engagementen en start het overlegproces op.
- Communiceer duidelijk en enthousiast over je deelname, zowel intern als extern.

7. Maak gebruik van de ondersteuning van Lokaal Signaal

Je staat er niet alleen voor. Lokaal Signaal begeleidt je bij elke stap.

- Vraag vorming of advies op maat
- Gebruik de handleidingen, sjablonen en praktijkvoorbeelden.
- Sluit je aan bij het lerend netwerk van betrokken steden en gemeenten.
- Technische moeilijkheden worden op dit ogenblik opgevangen via lokaalsignaal@vvsg.be

Wat kan je nu al doen als stad of gemeente?

Hoewel niet elk bestuur op dit moment al kan deelnemen aan Lokaal Signaal, loont het de moeite om je nu al voor te bereiden. Zo ben je straks goed gepositioneerd om vlot in te stappen tijdens een volgende fase. Lokaal Signaal ondersteunt je daar graag in.

Versterk de lokale eerste lijn

Begin vandaag al met het versterken van je netwerk van eerstelijnsprofessionals. Verken wie binnen jouw organisatie en op het terrein signalen opvangt (bv. wijkwerkers, maatschappelijk werkers, jeugdconsulenten...). Denk na over hoe je hen kan engageren en erkennen als waardevolle signalenbronnen.

Bouw partnerschappen op met sociale organisaties

Start of verstevig de samenwerking met organisaties die dicht bij de burger staan (bv. CAW, armoedeverenigingen, welzijnsschakels, OCMW-partners...). Werk toe naar een gedeelde visie op signaleren en zorg voor open communicatiekanalen.

Experimenteer met eenvoudige signaleringstools en methodieken

Gebruik laagdrempelige hulpmiddelen zoals Microsoft Forms of online vragenlijsten om al ervaring op te doen met signalencaptatie. Dit helpt om straks de overstap naar het Lokaal Signaal-platform makkelijker te maken en intern draagvlak op te bouwen. Werk via co-creatie aan oplossingen, vertrekkend vanuit de leefwereld van burgers.

Breng signalen al in je beleidscyclus binnen

Organiseer intern overleg om signalen vanuit het veld bespreekbaar te maken en te linken aan beleidskeuzes. Ook zonder de tool kan je nu al ervaring opdoen met het proces: signaal -> analyse -> actie -> opvolging

Welke steden en gemeenten doen al mee?

Een overzicht met rechtstreekse link naar de Lokaal Signaal-pagina's vind je hier:

Hoe sluit je aan? Deelnemen als sociale organisatie.

Wil een formele rol opnemen als sociale organisatie bij een stad of gemeente?

Elke stad of gemeente bepaalt welke organisaties bepaalde rollen opnemen in het signalenbeleid op hun grondgebied. Deze rollen zijn verscheiden en houden bepaalde engagementen in waaronder het beschermen van privacygegevens van signaalgevers en de lopende signalen.

Welke stappen zet je als sociale organisatie samen met de stad/gemeente?

- De aanvraag loopt via de stad of gemeente waarin je actief bent,
- Er wordt een samenwerkingsovereenkomst afgesloten die formeel bevestigd wordt via het college van burgemeester en schepenen (en gemeenteraad).
- Er zijn duidelijke afspraken over privacy via een algemene gegevensverwerkingsovereenkomst en privacyverklaring.

Transparantie voor de signaalgever is essentieel. Steden en gemeenten publiceren de afspraken op hun website. Sociale organisaties zorgen voor interne communicatie naar hun personeel.

Klaar om stappen te zetten als stad/gemeente?

Mail ons via lokaalsignaal@vvsb.be of neem een kijkje op www.vvsb.be/projecten/lokaal-signaal

We brengen je ook graag in contact met een van de deelnemende gemeenten. Samen maken we signalen zichtbaar en werken we aan sterker beleid van onderuit.

Wat doen wij intussen voor jou?

We zorgen ervoor dat je als geïnteresseerde gemeente of stad niet aan de zijlijn hoeft te blijven staan. Je kan rekenen op:

- **Vroegtijdige en regelmatige informatie over Lokaal Signaal**
Denk aan infosessies, demo's en updates over de werking, technische ontwikkelingen en toekomstplannen.
- **Toegang tot het lerend netwerk**
Je wordt uitgenodigd voor netwerk- en uitwisselmomenten met partnerbesturen en andere geïnteresseerde steden en gemeenten.
- **Mee nadenken over de toekomst van Lokaal Signaal**
Je krijgt inspraak in de verdere ontwikkeling, prijszetting, positionering van het instrument en de verankering ervan binnen het Vlaams sociaal beleidslandschap.

Interesse om mee te werken als sociale organisatie?

Neem contact op met de regisseur lokaal sociaal beleid van jouw stad of gemeente.